

Szerkesztői irók:

Nagy-Beckerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:Pfeitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeckerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.

Félévre ——— 6 „

Negyedévre ——— 3 „

Egy hóra ——— 1 „

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybeckerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 73. szám.

Szerda, márczius 31.

Ellenzéki hajsza.

Nagybeckerek, márczius 31.

(—s—) Az ellenzék nagyon erősnek nézi és tartja a szabadelvű pártot, azért igyekszik minden áron a nagy liberális táborat gyengíteni. Alkalmat erre a furor oppositionalis vajmi hamar és könnyen talál. Így legújabbban az összeférhetlenség kérdését eszelte ki a pártérdek céljainak kiaknázására. Az a tulajdonképeni cél, amelynek elérése végett huszonkét évvel ezelőtt az összeférhetlenségi törvényt megalkották, hogy t. i. a képviselők függetlenségének lehető garanciája szabassék, nyilván másodrendű jelentőségre szállott alá a most megindított hajsza.

Az összeférhetlenségi bizottság végérvényes határozatával eldöntött, valamint az időközben újabb bejelentett összeférhetlenségi esetek, s nemkülömben az ellenzéki sajtóban e kérdés fölött megindult akció nyilvánvalóan azt mutatják, hogy az ellenzék a szabadelvű párt kikezdésére törekszik az által, hogy a szabadelvű pártnak legkiválóbb tagjait, akik egyuttal közéletünknek számottevő és tiszteletre méltó s közbecsülésben álló alakjai, gyanuk és vádak segítségével kompromittálni igyekszik. Egyik fővárosi ellenzéki lap egész listáját közölte ama szabadelvű párti képviselőknek, akik valamely részvénytársaságnál mint igazgatók vagy felügyelőbizottsági tagok működnek. Ez a lap — amint mondtuk — csak szabadelvű pártbeli neveket közölt, ellenben az ellenzéki képviselők neveit, akikről ugyanazt kiirhatta volna, elhallgatta. Ebből a taktikából szembeszökő módon ri ki a szabadelvű párt ellen irányzott rosszakaratu tendencia, amely a sanda gyanu sarát dobálja politikai ellenfelére, amikor pedig a gyanu nemcsak alaptalan, hanem önmagát épp úgy terheli. Az érem másik oldalán ugyanis, amelyet az ellenzéki lapok nem mutatnak, az áll, hogy az ellenzék soraiból is sokan a legkitünőbb politikai vezértérfiak közül és pedig aránylag többen, mint a szabad-

elvű párt kebeléből, mint igazgatók vagy felügyelő-bizottsági tagok működnek részvénytársaságoknál. Az ellenzék tehát a gyakorlatban maga sem hódol annak a felfogásnak, amely miatt most másokat fellengérré állítani igyekszik.

De nincs is ok az összeférhetlenségnek ilyen tulhajtására amit legjobban bizonyít az összeférhetlenségi bizottság határozata, valamint az a körülmény is, hogy éveken keresztül senkinek sem jutott eszébe összeférhetlenség tartani mindazt, amit ma ilyenként perhorreszkálnak. Sőt határozott veszedelmet látunk az összeférhetlenség tulhajtásában, mert ezáltal közéletünknek számos kitünőségét kellene vagy a politikai pályán vagy pedig a közgazdasági tevékenység terén nélkülöznünk, ami a mi viszonyaink között nemcsak fölösleges luxus, hanem valóságos értelmi erőpazarlás volna. Erre pedig nemzetünknek, hazánknak legkevésbé sincs oka, sem szükségé.

Tiszta kezek. A parlamenti élettől távolálló közönség számára a szenzációt Morzsányi leköszönése képezi, letétele annak a mandátumának, melyet Budapest VII. kerületének polgársága újból reábizott, s melyet a mai napon újabb lemondásával egyidejűleg terjesztett a képviselőház elé. Ez az ügy tehát végleg el van intézve s a sok kommentár, támadás és vád minden aktualitását elvesztette a politizáló Magyarországra nézve. A kormány és különösen Bánffy miniszterelnök eljárását e kérdésben a legokosabbnak s a legjobbnak kell neveznünk és elismernünk és elnémetnünk a kifogások, melyeket a szabadelvű párt ellen egy fakciózus ellenzéki sajtó részéről emeltek, mert nem avatkozott bele az Erzsébetváros választási mozgalomba.

A kormány igenis értékesnek tartja, hogy a budapesti VII. kerületet a szabadelvű párt számára biztosítsa, de nem minden áron. De bizonyos, hogy a kerület jelöltje ellen egy hivatalos jelölt kilátástalanul küzdött volna a

mandátumért, mert a kerület választói a képviselőház megsemmisítő ítéletének nem vetették magukat alá, sőt ezzel szemben képviselőjük rehabilitálására gondoltak. Az a nagy párt, mely a vezetést egyedül liberális elveinek köszöni, egy pillanatig sem vonakodhatott Morzsányi tévedését elítélni. Az ítélet szigorú volt és a maga grandiózus egyszerűségében megsemmisítő és felebbezhetlen. A liberális magasztos szellemével és a feltétlenül tiszta kezek elvének következetes keresztülvitelével szemben Morzsányi appellációja választóíhoz ép oly kevésbé imponálhatott, mint újból való megválasztása; nincs hatalom, mely a szabadelvű pártot rábirhatná, hogy egy eltaszított tagját ismét befogadja.

A politikának vezetőiben és vezéreiben tiszta kezekre van szüksége és örület volna azt hinni, hogy történelmi és politikai fontosságára féltékeny kormány és kormánypárt nem tiltakoznék a leghatározottabban politikájának minden másnemű támogatása ellen. A tiszta és önzetlen közreműködésre, az önzetlen felfogásra és tiszta kezekre sehol sincs oly nagy szükség, mint a politikában, a nemzet szellemi és anyagi javainak kezelésében. Nem a mandátum, nem a képviselő, nem is választók jöhettek itt figyelembe, hanem egyedül a tiszta kezek magas etikai elve, melynek mindent fel kell áldozni, ami ellene szegül.

Bánffy miniszterelnök eljárása a legkorrektebb volt, melyet csak gondolni lehet mert az új mandátummal szemben is megőrizte a korábbi magatartást és érvényre juttatta a nemesebb felfogást.

A bűnvádi eljárás. Ama hír, mintha a kormány az esküdtzéki bíróságok és a bűnvádi eljárás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatok tárgyalását öszre szándékoznék halasztani, teljesen alaptalan. Mind a két törvényjavaslat az országgyűlés legközelebbi munkarendjébe van felvéve. Az igazságügyi bizottság tudvalevőleg már április 5 én megkezdi a javaslatok tárgyalását s az intéző körök azon vannak, hogy mielőtt a bizottság jelentése elkészül, a képviselőház haladéktalanul kezdje meg a javaslatok tárgyalását.

A „TORONTÁL” tárczája.

A nagyasszony.

Csak a régi urak kuriáiban termett olyan asszony, mint amilyen a nagyasszony is volt. De manapság már sok helyt megbontották ezeket a zöld szalugáteres kuriákat, melyek tetején szívesen fészkel a gölya, s melyeknek kapui mindig nyitva várták a vendéget.

Az idegek ezer bajait persze mind nem ismerte a nagyasszony, ki ellentétben a mai kor nervozus, hisztériás, vérszegény, nyavalyás asszonykáival, még 65 éves korában is olyan erős volt, mint a vasék. Tőle ugyan kevés hasznót rakott zsebre a patyikus, hisz olyan egyszerű és mégis sok nyavalya ellen hasznos orvosság az az illatos „herba té”, meg a diófa levéllel elegyített pemetefü . . .

A nagyasszony, ez volt az öreg nemzetes neve az egész világ előtt, egyedül lakott a görbe, franszia zsindey fedelű kuriális házban. Testvérei, rokonai már nagyobb részt mind „megtértek”, s a férjétől meg évek óta különválva élt, mivel sehogysem tudtak „összeegyezni”.

Vén bejárónői voltak, kik együtt születtek a századdal, s kik a régi dadaság, dajkaság révén még vénségükben is kitarítottak a nagyasszony mellett.

A nagyasszonynak kerek, fehér volt az arca, melyeken még a ráncok is elismultak.

S oly élénk két piros rózsát festett az egészséges természet kedves arczára, melyeket még a fiatalabbak is elirigyelhetek tőle. Hajában sem volt fehér szál, csaknem oly gesztenyebarna volt az, mint annak idején, régen, rágen, mikor a pártját kicserélték a menyasszonyi fehér koszorúval. A koszorút különben berámázva még most is őrizte a nagyasszony, ki sokat elnézte azt, mikor bugó fehér galambjai, illatozó bazsalikom virága s a kopott, vaskos szent könyv le nem kötötték figyelmét. No, pedig a nagyasszonynak nem sok boldogságot hozott az a kisárgult fehér koszorú és bizony lett volna ezer oka a megöszülésre . . .

Az utóbbi időkben mégis inkább boldog, elégedett volt a nagyasszony élete. Anyagi gondokkal nem nyomorgott. Es elsiratni valója sem igen volt már több, mivel rég a temetőben volt már mind, kiket csak szeretett. Néha napján csupán én, az „unoka”, szereztem neki borsos perczeket.

Hej, mert rossz imponator is voltam én akkor. A híres Simonyi öbester sem lehetett nálamnál gyermekkorában vásottabb.

A nagyasszony szent könyvéből — ó mily szörnyűség — kitéptem a sárga leveleket, hogy högyes-bögyes tubikat csináljak belőlük. A szalugáteres ablak virágait forró vízzel öntöttem meg. A „spáizban”, hol számozatlanul volt felpakolva a sok édes „befűttes üveg”, hajtóvadászatot tartottam a kis Czirli macskára, mely aztán tucatszámra verte le a máskülönbö elöt-

tem is kedves üvegeket. Majd meg fejjel bujtam be a zsongó méhkasba.

Es ilyenkor az az áldott nagyasszony még engem sajnálgatott, tutujgatott jobban, pedig Isten bizony jobban rászolgáltam volna a pálczára.

Majd a bugó galambokat lövöldöztem le. Ismét meg a szénakazal tövében batorkodtam szalonnat sütni. De a jámbor Náthán boltost is sokszor meg kellett vigasztalni, kinek hol az ablakán, hol a fején ütöttem egy-egy léket.

Es ha már mégis tulságba ment a dolog, például amikor a nagyasszony bodros ünnepi főkötőjébe, mely valóságos brüsszeli csipkével ékített régi örökség volt, beleraktam a kis újszülött macskákat, ekkor is legfeljebb annyit volt a szava hozzám:

— Henyje, henyje, fikomadta, rossz pernahajdere, ugyan mi lesz már belőled? Elébe ne merj többet kerülni!

Félóra mulva meg már sirva gyugyujgatott s minden vénasszonyát elsalajította a doktor után, mert hadakozás közben valamelyik vásott czimbora jókora sebet hasított a fejemen.

Még nekem kellett vigasztalni:

— Ebsont beferrad! meg aztán sohse sirjon nanám, én is beleszurtam az oldalába a bicskát!

— Juj te vérszopó, te — hujintott fel rémületében a nagyasszony — ki azért mégis én sebemet találta sérelmesebbnek.

A hivatalos melléklet nélkül.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 8. Az olvasókör estélye.
 Április 11. Torontálmezei orvosegyesület közgyűlése.
 Április 12. Közigazgatási bizottság ülése.
 Április 12. d. u. 3 órákor, a gazd. egyesület 14-es bizottságának ülése.
 Április 22. Megyei rendkívüli közgyűlés.
 Április 25. Nagybecsk. jótékony négyelet közgyűlése.
 A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Megyei közgyűlés.** Torontál vármegye törvényhatósági bizottsága április hó 22-én az időközben befolyt és törvényhatósági tárgyalást igénylő ügyeknek letárgyalhatása céljából rendkívüli közgyűlést tart. Az ezt megelőző állandó választmányi ülések április hó 20-án vették kezdetüket.

— **Küldöttség.** Az a városi küldöttség, mely hivatva van a vashidak, a főgymnasium és a vásártér ügyét a miniszteriumban megvitatni, illetőleg azok állásáról az illetékes köröket tájékoztatni, tegnap este utazott fel Budapestre. A küldöttség melynek vezetője dr. Grünig József polgármester, a következő urakból áll: dr. Végh Lajos, városi főgyógyász, dr. Mangold Samu, Steinitzer Géza, Steyer Péter és Krumenacker János városi képviselők közül.

— **Megerősítés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Erdélyán Péter és Konyevics Péter homolici közszégi népiskolai tanítókat ezen állásukban végleg megerősítette.

— **Sertésvész.** Városunk területén a sertésvész, kolera-betegség újból fellépett, minek következtében a város területére a sertésforgalmat illetőleg a vesztégár elrendelve lett. S így sóvány sertéseket a városba behozni tilos, kövér sertéseket azonnali levágásra alapsáni engedély mellett továbbra is lehet behozni. Miről a környéki községek t. előjáróság jelenlaphoz mellékelt hirdetmény útján értesítettnek.

— **Uj templom N.-Czernyán.** Német-Czernyáról jelentik, hogy gróf Csekonic Endre, a parochia kegyura lebontatja a római katolikus templomot, mely még 1800-ban épült s az utóbbi időben annyira megromlódott, hogy valósággal veszélyes belejárni. A nemes gróf egy egészen új és a régivel sokkal fényesebb templomot épített most a czernyaiaknak.

— **A torontálmezei orvosegyesület alakuló közgyűlése** f. évi április hó 11-én d. e. 9 órákor a megyeház disztermében az alábbi tárgysorozattal tartja meg. 1. Elnöki üdvözlő beszéd. 2. Titkári jelentés. 3. Az alapszabályok megállapítása. 4. A tisztikar megválasztása. 5. Az orvosi kamara törvényjavaslat megvitatása. 6. Indítványok. A közgyűlést megelőző este előértekeslet és ismerkedési estély lesz a kaszinó kistermében. A közgyűlést d. u. 2 órákor társasbéd követi a kaszinóban.

— **Jótékonyosság.** A nagybecskereki jótékony egyesület folyó hó 27-én tartott választmányi ülésén a szegények között 112 frtot osztott ki s elhatározta, hogy évi közgyűlést folyó évi április hó 25-én fogja megtartani.

De mindig azok voltak a legkedvesebb percek, mit a nagyaszonny mellett töltöttem, mikor együtt turkáltunk a vasas láda kincseiben.

A régi urak „Werthaim“-ja volt az ilyen vasas láda. Tömör, nehéz fából, remekbe készített sávrallal s vas díszítvényekkel annyira kikaaskarigóva, hogy még a tulajdonképeni faanyag is alig látszott fölük. Fent a láda tetején a régiségűl homályos, kiveresedett vaslapra pedig iromba betűkkel volt kimetsve egy szám, ha jól emlékszem; „Anno 1700“ s nem tudom, hogy még hány?

Szápen, pohos zacskókba voltak belerakva a különféle régi pénzek ezüstben, aranyban. Én nem ismertem az értéküket, csak a csillogásukért, csengésükért szerettem őket meg talán azért is, mert elgondoltam, hogy sok jó krumplicsukort lehetne értük a „kis zsidónál“ vásárolni.

Néha csakugyan kaptam belőlük egyet-egyét, a nagyaszonny neve vagy születésnapján, ilyenkor felköszöntöttem, s mindig kijárt egy-egy füles tallér.

— Ezt a temetésemre szántam — mutogatta sokszor a nagyaszonny a potrohosabb, „stimpfli szár“ kinézésű zacskót, melyben újabb fajta arany és ezüstpénzek csillogtak. Es ilyenkor részletezte a temetés pompáját, fényét. Még a diák kántust is ki akarta hozatni a kollegiumból.

— Marad itt még nekem is, még ha az egyháziakról sem feledkezem meg!

Nekem különben, az igazat megvallva, leginkább csak a füles tallérokra volt vágyódásom.

— **A zárda halottja.** Ma reggel boncolták fel a zárda halottjának, Mrazek Máriának holttestét s az orvosi vélemény megállapította, hogy a szerencsétlen fiatal leány bélfékely által okozott hashártyalob következtében halt meg. Temetése ma délután megy végbe.

— **A püspök sajtópöze.** Zmejánovica Gábor verseczi g. keleti szerb püspök, mint a verseczi szerb lapokban olvassuk, sajtópözt indít a radikálisok köztönye, a „Szrpsatvo“ ellen. A lap felelős szerkesztőjének dr. Ilics Brankó van megnevezve, de valószínű, hogy mire tárgyalás alá kerül az ügy, és régi szokáshoz híven valamelyik betűszedő fogja leülni a kismabott időt.

— **Halálozás.** Busan leng a gyászlobogó a polgári és felső kereskedelmi iskoláról, mintha ő maga is érezné azt a veszteséget, mely az intézetet érte. Egy sokat szenvedett, sokat hányatott életű férfiú hagyta itt az árnyékvilágot, hogy a másik hazában keresse fel azt, amire itt nem birt rátalálni: a nyugalmat és örök békét. Fejér Simon János tanár ma délben hosszas és kínos szenvedés után meghalt; régi kór gyötörte az intézet ezen szép tehetségtű tagját, aki rokonszenves egyénisége, kiváló szellemi műveltsége által nemesak a társadalomban tudta magát érvényesíteni, de valósággal bálványja volt a diákjainak, akik második apjukat, jóakarójukat és szellemi vezetőjüket egyaránt tisztelték benne. Összesen 31 éves volt és öt éve tanár; hosszú és fáradságos küzdelem után jutott ennyire, törhetlen ambícióval és kitartással haladva előre a leghálátlanabb pályán, hogy elérje a csélját és apostola legyen a népnevelésnek. Már alig tudott járni, de azért nem akarta elmulasztani a tanóráit és csak a tanári kar hosszas rábeszélésének sikerült elérni azt, hogy otthon maradjon pihenni. Ott óta volt ágyban fekvő beteg s azalatt úgy beletörődött a sorsába hogy a vége felé már nem is rettentette el a közelebbi halál biztos tudata. Ma délben hunyta le örökre szeméit, hátrahagyva özvegyét és két kis árnyját, kik közül a nagyobbik csak négy éves. Temetése holnap délután megy végbe. Legyen neki könnyű a föld és nyugalmas a siri otthon.

— **Koch tanár újabb felfedezése.** Berlinből jelentik: A Deutsche Medicinische Wochenschrift Koch tanárnak egy újabb tuberkulin preparátumról szóló értekezését közli. Ezen keresztül tett alapos vizsgálatok után Koch két tuberkulin-preparátumot fedezett fel, melyek egyike a gümőkör-bacillusokat hozzáférhetlenekké teszi. Tuberkulotikus tengeri malaczkónál, melyeket az új tuberkulinnal kezeltek, regresszív változások voltak a szervezetben észlelhetők. Tüdőgümőkörben megbetegedett embereknél a betegség első stádiumában, lupus-betegségeknél kivétel nélkül lényeges javulás állott be. Közönséges felfogás szerint nem kevés esetben állott be teljes gyógyulás.

— **Elveszett egy arany női óra** láncostul B. M. vésett monogrammal. A megtaláló a rendőrségen átadhatja.

Nagyon tetszetős volt a formájuk. Még a Tanyi kondás is megcsodálta, pedig az hét nyelvet beszélt s még nagy Németországban is szolgált a császárt. Sőt egyszer adott is nekem egy ilyen füles tallérért egy csinos piros cserép pipát, mely vadonat új volt s mely „előnyös csere“ legalább száz perczenttel emelte előttem is mindjárt a füles tallérok értékét.

Aztán, lehet a Tanyi kondástól, lehet mástól, hire terjedt, milyen sok pénzt tartogat otthon a magános nagyaszonny. Es a rossz emberek rá-törtek.

Este még ott játszadoztam a nagyaszonny-nál. Reggel már halálhírért hozták.

Az ablakon másztak be hozzá a gyilkosok, kik megfojtották az ágyban. Előbb párnát dobtak rá, kést is szurtak oldalába, éppen a szíve tájára...

Es a vasas ládat is feltörték. S elvitték magukkal mind azokat a csillogó villogó szép pénzeket. De én legjobban mégis a füles tallérokat sirattam, melyekért oly sok szép piros cserép pipát lehetett volna vásárolni.

Az áldott nagyaszonny temetésén pedig nem énekelte a diák-kántus. Sőt pár évvel ezelőtt zöld szalagáteros, kuriális házat is lebontották s bugó galambjai is mind szétrepültek...

Szegény nagyaszonny!... Kis fehér galambkák!...

157. Mörlez Pál.

— **Ujszülött a Bégában.** Lapunk tegnapi számában már megemlékeztünk róla, hogy a Béga hullámai egy ujszülött holttestét vetették a partra s mára előkerült a gyermek anyja is Szalma Róza 18 éves hajadon személyében. A bűnös cselekményt Gavrilovics alkapitány derítette ki aránylag rövid idő alatt s a leány bár eleinte makacsul tagadott mindent, ma délelőtt töredelmesen bevallotta, hogy a gyermeket e hó 13-án reggel szülte meg s azon hiszemben, hogy holt magzatot hozott a világra, eleinte egy szalmakazal alá rejtette, majd pedig ugyanaznap este bedobta a Bégába. Az eset nem keltett gyant senkiben sem környezeti közt, mivel erősen fűzte magát s így el tudta rejteni állapotát egészen a legutolsó napokig. Szalma Róza jelenleg a kórházban fekszik, mert csak most éri a következményét vétkének, amennyiben teljesen tönkretette a segédkezés nélküli szülés. Mihelyest felgyógyul, az ügyészség veszi az ügyet kezébe.

— **Hgy korosmal verekedés következménye.** Eisler János szakálházi lakos tavaly augusztus hóban korosmai verekedés közben agyonütötte sógorát, Hummel Pétert. Az eset annak idején nagy szenzáció tárgya volt s a temesvári kir. törvényszék négy évi börtönrre ítélte Eisler. Ezt az ítéletet a királyi tábla megváltoztatta, a mennyiben a négy évet fel-emelte tízre; a kuria ítélete pedig megerősíti a tábláét.

— **Véres kardpárbajok.** Szegeden ismét két párbaj volt tegnapelőtt és pedig az egyik eset súlyos sebesüléssel végződött. Az ellenfelek ezuttal honvéd-busár tiszték voltak. Mindkét esetben az egyik fél ugyanaz a fiatal tiszt, akinek alig 8-10 napja hasonlóképpen kettős párbaja volt. A most vívott párbajban is csak jelentéktelen sérülést szenvedett, míg egyik ellenfelét súlyosan megvágta. A sérülés három sebből áll, a mikre 42 öltést alkalmazott az orvos. A súlyosabb a fejen van, mert ott a kard a csontot is érte. Ezen párbaj után következett a másik. Ennél mindkét fél megsérült, de nem jelentékenyen.

— **Egy álhir.** Szegedről írják: Vasárnap egész napon erősen tartotta magát a hír, hogy a kir. törvényszék szabadlábra helyezte Huszka Lajos, volt városi alszámvévőt. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert Huszka ma is vizsgálati fogságban van és mivel a bűncselekmény, amelyet elkövetett, legalább is öt évi szabadságvesztést von maga után, nem is helyezhető szabadlábra.

Színház.

— **Az államtitkár.** Bissou e szellemes vígjátéka, mely első előadása alkalmából annyira tetszett a nagybecskereki közönségnek, tegnap ismét szufolásig töltötte meg a színházat előkelő közönséggel, mely a leghálásabban fogadta a meglepő komikumban oly gazdag darabot. A szereplő színészeknek is nagy részük volt abban, hogy a hallgatók mindvégig a legderültebb hangulatban maradtak. Az államtitkár Halmay játszotta, a gyakorlott rouének azzal a színlelt nyugalmával, mely mindannyiszor cserben hagyja, mikor egy szép szempár tekint rá kértőleg. Egyöntetű alakítása, melyet a legapróbb részletekig kidolgozott, teljes díszetért érdemel. Csak ott szerettünk volna a hangjában több melegséget hallani, ahol a szoknyavadász maga is komolyan beleszeret abba, akit bolondítani akart. A csábító sógornőt Hahn el Aranka játszotta, kedvesen és pajkosan, mint ezt a szerep megkívánja. Kitűnő volt Havassy Sidi a kötekedő és előkelősködő anyós szerepében. Bouquet Szathmáry játszotta természetes, díszkrét komikummal. A kevésbé hálás szerepekben Szohner Olga, Déry Béla és Tóth igen jók voltak.

— **A délvideki színészvetkezet** jelenleg utolsó állomásán, Verseczen tartja előadásait a közönség élénk pártolása mellett. A mult héten saufolt ház néste végig az előadásokat, melyek között több újdonság is szerepelt. A társulat virágvasárnapig marad Verseczen.

* Tis

az ember
kötet felé,
térén, am

szokás a
a fejünk
kétféle es

kárbavesze
el a szív
gyöngéd k

a jelen ak
a könyvp
virágok“ c

óbecsei k
tovább se

két betűt
nagyon gy

asok, akik
a poéták
ismerni a

gyanus eg
végig olva

sen család
sive, meg

másnak s
De azért k

Szászy do
még bizo

kereken
forrott na

verseket
hatásra, é

ódait olva
gyönyörök

mégis a d
est dalolja

szinte elfe
olyan von

kél szivit
álló czikl

kötet gyó
lirai tebet

egy-egy k
dami, örö

érvelmek
amit érez

lopni mag
kenyebb

(61. lap)
tragédia

négy sorb

Szer

hoz is, a
anókül,
ellen.

Est

Elh
S
E
Ant
Ant
Vég
mében s
levél rou

Irodalom.

* Tiszavirágok. Van benne valami, hogy az ember bizalmatlankodva néz egy olyan vers-kötet felé, amelynek szerzője vadidegen azon a téren, amelyre ezuttal lép. Legtöbbször el sem szokás a könyvét olvasni s ha már arra adjuk a fejünket, hogy mégis végigbongesszük, kétféle eset áll be: vagy bosszankodunk a kárba vesztett fáradságot vagy jóleső öröm tölti el a szívünket, mert beláttunk a lelkébe egy gyöngéd költői léleknek. Az utóbbi eset áll fenn a jelen alkalommal is. Most jelent meg ugyanis a könyvpiacra egy igénytelen verskötet „Vadvirágok” címmel; a szerzője dr. Szász István óbecsei községi orvos. Vannak sokan, akik tovább sem mennek a címlapnál, csak ezért a két betűt: dr., mert — és ezt nem lehet olyan nagyon gyorsan kipusztítani az emberiségből — azok, akik még olvasnak verseket, megsokták a poétákat holdvilágarcsu, egyszerű embereknek ismerni s Arkádia berkeiben mindenképpen gyanus egy diploma. Aki azonban a könyvet végig olvassa, meggyőződik róla, hogy kellemesen osalódott, mert a diplomás embernek is van szíve, még pedig talán melegebben érzi, mint másnak s amit elmond, az nem művészi ugyan, de azért keresetlen egyszerűségével mégis hat. Szász doktor — kit honvéd ezredorvos korából még bizonyára sokan ismernek Nagybecskerekben — nem kezdő író, a tehetsége is kiforrott már és nem fog az eddigieknél jobb verseket írni ezután sem. Nem dolgozik nagy hatásra, épp úgy megragad bennünket, amikor ódáit olvassuk, mint amikor néprománcsaiban gyönyörködünk; de azért legerősebb vénája mégis a dalban rejlik Szásznak. Mikor például ezt dalolja:

Odahagyja a nap is a tájat,
A levél is elhagyja az ágat . . .
Ha azok is, hát te engem mért ne?
S látod, látod — nem átkozlak érte.

szinte elfelejtjük, hogy a hang nem új, mert olyan vonzón tudja elmondani, hogy visszhangja kélt szívünkben. Van a könyvnek egy 15 dalból álló ciklusa, az én véleményem szerint ez a kötet gyöngye, mert ezekben lehet a legizmosabb lírai tehetséget felfedezni. Hiszen, édes Istenem, egy-egy kis dalban annyi mindent lehet elmondani, örömet, fájdalmat, lemondást s akit valódi érzelmek ihletnek meg és azonfelül ki tudja azt, amit érez, fejteni is, annak olyan könnyű belopni magát a szívünkbe és megrikatni az érzékenyebb embereket. A „Holnap, holnap . . .” (61. lap) kezdetű két strófás vers egy egész tragédia komprimált kiadásban, hát ebben a négy sorban igaz érzés rejlik!

Elhervadt már az a rózsá;
Lehullott a saírom róla,
Mégis őrszom rejtve, védve,
Hiszen a te kezéd tépte.

Szerencsésé közel nyult Szász a népdalhoz is, a mely téren szintén tud újat mondani anélkül, hogy egy pillanatra is vétene a forma ellen.

Azt hazudom a szívemnek hogy meghaltál,
Elhallgatom, eltárgodom hogy megszálltál . . .
Ne tudja meg soha, soha,
Hogy oly nagyon megbántottad . . .
Azt a régít — a ki hű volt
Azt sirassa mint halottat.

Végezetül ide iktatjuk még egész terjedelmében a kötet egyik legszebb darabját „A levél románczát”:

Tavaszi szél szerette a levelet
Elringatta, elrengette,
Dér, fagy ellen melengette,
Altatgatta éjjel-nappal,
Susogással, madárdallal . . .
Tavaszi szél szerette a levelet.

Nyári szellő elhagyta a levelet . . .
Forró napban, tikkadt csendben
Meg se rezzen, meg se lebben
S elhagyatva, elfeledve
Hervad egyre, sárgul egyre . . .
Nyári szellő elhagyta a levelet.

Őszi szellő temeti a levelet . . .
Pusztá fáról, pusztá ágról
Száras levél mind lesárgul,
S hull szegve, hull szörgeve
Fagyos hantra, pusztá rögre . . .
Őszi szellő temeti a levelet.

A kötet valóban megérdemli azt, hogy minél szélesebb körökben olvassák s már csak azért is lesznek, akik megrendelik, mert a tiszta jövedelmet az óbecsei szabadság-szobor felemelése javára fordítja a szerző. A könyv ára 1 frt s megrendelhető az „Óbecsei Közlöny” szerkesztőségében.

Sz.
* Földrajzi és statisztikai zsebatlasz a czime a Stampfel Károly kiadásában Pozsonyban megjelent díszes művecskének. A művecske nemcsak térképeket tartalmaz, hanem egy egész sorozat statisztikai diagrammát is, melyek a művecskének értékét csak fokozzák. Színezett statisztikának nevezhetők. A terület nagyságára, a lakosság számára, a felekezeti viszonyokra stb. vonatkozó statisztikai adatok, a szokásos mennyiségű táblázatos alakban, csak oly olvasók által élvezhetők, kik a számos lapokba magukat beleélik, a táblázatok sorai között olvasni, a számok fölött elmélkedni tudnak. A statisztika azért oly népszerűtlen nálunk, mert rendszerint népszerűtlen alakban tárják elénk. A statisztikai számoknak színezett diagrammákba foglalása útján lehet csak a számokat könnyen érthetővé tenni, a statisztikát népszerűsíteni. Amerikában ez régen divatos, és ezért ott a statisztikai adatok szájról szájra is adatnak. Nálunk még a régi.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 31-én.)

Budapest, márcz. 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében elintézt több apróbb törvényjavaslatot.

Az ülés végén Asbóth János interpellált a Magyar-Államvasutársaság oraviczi petroleumgyárában történt robbanás ügyében.

A tőzsdéről.

Budapest, márcz. 31. (A nbcskerek Lloyd társulat távirata.) Kötetett buza árszire 7.01—02, buza tavaszra 7.52—53, buza május júniusra 7.41—42, tengeri 3.48—49, zab 5.70—71, repce 10.40—45. Buzában a kínálat jobb, vételkedv élénkebb, forgalom 20.000 mm., készáru néhány krral olcsóbb.

Városi színház.

Nagybecskerek, szerda 1897. márcz. 31.

A szép marquisné.

Eredeti dráma 4 felvonásban. Balzac regénye után.
Irta: Kövér Lajos.

Személyek:

De Lange, marquisné	—	—	Hahnel Aranka
Bourgnard tábornok	—	—	Halmay Imre
Marsay Helen	—	—	Szohner O.
Montriveau herceg	—	—	Arday Attila
Vicomte Grandlien	—	—	Déry Béla
Gróf Froumont	—	—	Tordai
Marquis Dufin	—	—	Palotay
Detrouche lovag	—	—	Tóth E.
Barbier lovag	—	—	Csige Lajos

Kezdetre este fél 8 órakor.

Holnap csütörtökön, április hó 1-én itt először:

A hűtelen.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Bracco.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének központjában 3 hivatali állás töltendő be, mely állásokkal évi 300—300 frt fizetés, szabályszerű lakbérilletmény és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmaztatásra jogosító cs. és kir. hadügyi vagy honvédelmi miniszeri igazolvánnyal ellátott katonai altisztek ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon kizsoltált altiszteket, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében jogosultsággal bírnak és pályázni óhajtanak, hogy említett igazolvánnyal felszerelt, 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványukat, melyben a vasuti szolgálatra képesítő, 35 évet meg nem haladó koron és egészséges ép testszervesen kívül a magyar írás, olvasás és szá-

molás elemeiben való jártasság, ugyszintén a magyar honpolgárság kellőképp igazolandó, következő cím alatt:

„A m. kir. államvasutak üzletvezetőségének, általános I. osztály Zágráb” legkésőbb f. évi április 25-ig terjesszék be, minthogy az ezen határnapon túl beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Azon pályázók, kik a hivatalos magyar nyelven kívül a horvát nyelvet is bírják, a többi pályázókkal szemben előnyben részesítettnek.

Megjegyzendő, hogy a polgári állásra jogosító igazolvánnyal ellátott azon altiszteknél, kik a katonaságtól közvetlenül s a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül lépnek át a m. kir. államvasutak szolgálatába, véglegesítéskor s ha a vasuti szolgálatba lépéskor 45 évüket még túl nem haladták, a szolgálatban töltött idejük az napszabályszerű fizetéseknek megfelelő havi részletekben leendő befizetése mellett nyugdíj jogosult idejükbe be fog számíttatni.

Zágráb, 1897. márcz. hó 24-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Uj személydijszabás életbeléptetése a temesvár — nagyszentmiklósi h. é. vasuton.)

A temesvár—nagyszentmiklósi h. é. vasuton f. évi május hó 1-től kezdve új személydijszabás lép életbe, melylyel a megnyitás napján életbeléptett díjzabás érvényen kívül helyeztetik s melylyel a menetárak úgy a szomszédos forgalom mindhárom osztályában — a távolsági forgalomban azonban csak az I. osztályban — némileg fölemeltetnek. Ezen díjzabás a m. kir. államvasutak díjzabás elárúsító irodájában (Budapest, Csengery utca 33.) 10 krért kapható.

Budapest, 1897. február 27-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

Házeladás vagy bérbeadás.

Melencei-utca 433. számú ujonan épült házam, melyben 4 szoba, cselédszoba, fürdőszoba, konyha, kamra, mosókonyha s pinczéből álló lakás van, kertestől együtt f. évi május hó 1-től bérbe adandó vagy eladó.

Szobotka Rezső

kir. főmérnök

323—x.6

(lak. Ormódy-féle ház, I. em.)

1530. szám B. 897.

Bánlaci szolgabírószágtól

Árlejtési hirdetmény.

Torontál vármegye tekintetes alispáni hivatalának 1895. évi 46724. számú jogerős határozatával a horv.-neuzinai határban, Kis-Margita község felett lévő, a Berzava csatornát áthidaló ugynevezett „Nemesek hidja” lebontása elrendeltetett.

A lebontási munkálatra, mely a jobbparti hidfő 13 drb, a balparti hidfő 11 darab és a Berzava csatorna medrében lévő 21 darab pilóta kiszedése és a jobb parton leendő elhelyezése, valamint a Berzava töltéseknek szabvány szerű helyreállításából áll, 280 frt van előirányozva.

Miután ezen lebontási munkálat a bánlaci szolgabírószágnál 1897. évi ápril hó 26-án d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árlejtésen fog kiadatni, felhivatnak mindazok, kik azt átvállalni óhajtják, hogy az árlejtésen vagy személyesen megjelenjenek, vagy addig írásbeli ajánlataikat az az előirányzott összeg 10%-ának csatolásával a bánlaci szolgabírószághoz beadják.

Bánlakon, 1897. évi márcz. hó 26-án.

Botka,
főszolgabíró.

7673. szám 1897.

860-2.1

5307. sz. 1896.

Szerb-N.-Szt.-Miklós községtől

Pályázati hirdetés.

Torontál vármegyében a nagyszentmiklósi főszolgabírósnál üresedésben levő és kinevezés útján betöltendő évi 300 frt fizetés és 60 frt lakbérrel javadalmazott közigazgatási gyakornoki állásra pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtozókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 3. §-ában előírt képzettségüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeket zombori Rónay Jenő kir. tanácsos, főispán ur ő méltóságához címözve **folyó évi április hó 20-áig** és pedig a közszolgálatban levők hivatali főnökük útján nyújtsák be.

N.-Becserek, 1897. márczius hó 29-én.

Alispán távol:

Br. Feilitzsch,
főjegyző.

881. hk. szám. 1897.

Az antalfalvai főszolgabíróstól.

Idézés.

Petrner Martha, Piada és Miléva ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tagok az 1885. XXIV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-hoz képest felhivatnak, hogy a Petrner-féle 216. sz. házközösség megszüntetési ügyben Tomasevác községéhez 1897. évi április hó 28-ik napjának d. e. 8 órájára kitűzött tárgyalásra vagy személyesen jelenjenek meg vagy pedig a részükre Birovlyev Trifun tomaseváci lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőkre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Antalfalva, 1897. márczius hó 16-án.

Grofsoreán,

332-1-1

hk. tb. főszolgabíró.

809. szám tan. 4142. kig. 1897.

847-1.1

Hirdetés.

N.-Becserek város tanácsa ezennel közzé teszi, miszerint a nm. kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által jóváhagyott, a város bel- és külterületére vonatkozó új kéményseprési szabályrendelet 1897. évi május hó 1-vel életbe lép, mely okból értesíti a város összes háztulajdonosait, miként figyelemmel az új szabályrendelet intézkedéseire, a város 2 egyenlő seper-tetési kerületre osztott fel és minden kerületben 2 kéményseprő mester lesz alkalmazva, kik között a háztulajdonosok szabadon választhatnak.

A kinyomatott új szabályrendelet a vár. pénztári hivatalnál példányonként megvehető.

Végül figyelmezteti a vár. tanács a város összes háztulajdonosait, hogy magukat a jövőben szigorúan az ujonnan életbe léptetett szabályrendeletre alkalmazzák, minthogy az az ellen vétők ellen a szabályrendelet teljes szigora fog alkalmazást nyerni.

Nagybecskereken, 1897. évi márczius hó 17-én tartott vár. tanács üléséből.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

2690. kig. szám. 1897. A n.-szt.-miklósi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Valkány községben üresedésben lévő irnoki állásra, melylyel 360 frt készpénzfizetés van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy minősítési kérelmeket, eddigi alkalmazásukat és nyelviismeretüket igazoló szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám f. évi április hó 30-áig mutassák be.

N.-Szent-Miklóson, 1897. évi márczius hó 25-én.

865-8.1

Hadfy,
főszolgabíró.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.

Arlejtési hirdetés.

Szerb-Nagy-Szent-Miklóson a község-ház udvarán emelendő tűzoltó szertár, őr-szoba, a szertár alatti jégverem és előfogatos istálló felépítésére írásbeli zárt ajánlati árlejtés hirdettetik.

Az építésre a következő összegek vannak előirányozva u. m.:

1. Földkiemelés, feltöltés és kőmives munka anyaggal 2449 frt 67 kr.
2. Acsmunka anyaggal 1104 " 77 "
3. Asztalos, lakatos, üveges és mázó anyaggal 125 " 50 "
4. Az építési bizottság által pótlólag felvett jégveremre anyaggal 899 " 49 "

Összesen 4603 frt 12 kr.

Az ajánlatok az összes munkákra együttesen adandók be.

Az ajánlatokhoz a vállalati összeg 5%-a bántpénzül csatolandó akár készpénz, akár óvadékképes értékpapírban s az ekként felszerelt ajánlatok legkésőbb **folyó évi április hó 5-ikének d. e. 12 óráig** Szerb-Nagy-Szent-Miklós község bírójához nyújthatók be, később érkező vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az építési tervek, költség előirányzatok, feltételek szerb-nagyszentmiklósi község bírójánál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Az építési bizottság fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül azt fogadja el, melynek betérjesztője legtöbb garanciát képes nyújtani a gondos, szolid és kifogástalan kivételre.

Az árlejtésben résztvevő vállalkozók ajánlataikkal **folyó évi április hó 15-ig** maradnak kötelezettségben, mely határidőig az el nem fogadott ajánlatok visszaküldetnek.

Kelt Szerb-N.-Szt-Miklóson, 1897. évi márczius hó 12-én.

Az építési bizottság nevében.

Telléry József,
jegyző.

864-3.2

Mohaupt Gyula,
bíró.

154. szám b. v. 1897.

866-1.1

Arverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbírótság 6223. polg. 1896. számú végzése által a buziási polg. közalapítványi uradalom mint végrehajtató javára Márkov

Arsza s neje melenczei lakosok ellen 1309 frt 81 kr tőke, ennek 1896. év július hó 1. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 133 frt 45 kr perköltség erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 816 frtra becsült zab, buza, széna, szalma, lovak, kocsi, lószerszám, kf. butor és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1055. polg. 1897. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Melenczén alperesek lakásán vagy a községhezánál leendő esküszülésére 1897. évi április hó 21-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladni fognak.

Kelt T.-Becsén, 1897. évi márczius hó 20-ik napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

2146. kig. 897.

A párdányi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Alólírt szolgabírói hivatal az üresedésbe jött csebza községi jegyzői állásnak választás útján leendő betöltése indokából ezennel pályázatot hirdet.

A nevezett jegyzői állással következő javadalmazás van egybekötve, u. m. készpénzben 700 frt évi fizetés, rövid fuvarok megváltási árában évi 60 frt; a jegyzői laknak és melléképületének házi és pótkertnek szabad élvezete; a szabályrendeletileg megállapított napi és a magánmunkálatokért járuló díjak.

Felhivatnak tehát mindazon egyének, kik ezen állás elnyeréséért pályázni óhajtanak, hogy az 1883-ik évi I. t.-cz. rendelkezése szerint követelt minősítvénnyel felszerelt kérvényüket, melyben a magyar hivatalos nyelven kívül a román nyelvnek szó és írásban való tudását is igazolni tartoznak, **folyó évi április hó 27-ig** ezen hivatalnál benyújtsák.

A választás **folyó évi április hó 29-én d. e. 10 órakor** Csebza községhezánál fog megejtetni.

Kelt Párdányban, 1897. évi márczius hó 15-én.

Torontálmegye párdányi járási főszolgabírói hivatala.

FELSENSTEIN FERENCZ NAGYBECSKEREK.**Szives tudomásul!**

Az üzlethelyiségem alatt történt **benzin-robbanás** következtében elhatároztam, hogy Nagybecskerek városát ez év végén elhagyom. Ennek folytán

a beszerzési áron alul 25%-al olcsóbban

eladásra bocsátom a legdivatosabb és legfinomabb

ferfi-, női- és gyermekruhákból

gazdagon berendezett raktáramat. — Árúim röviddel a robbanás előtt érkeztek elsőrendű bécsi ruha-intézetekből.

A robbanás által megsérült áruk halatlan olcsó áron adatnak el.

Nagybecskerek, 1897. április hó.

Tisztelettel

362-3.1

Felsenstein Ferencz.Vézt
böröm oly
tett rajta
mint az o